

Okružni sud
Vukovar

17. 11. 2008

17. 11. 2008

dan

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

Broj: I Kž 740/08-8

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Zlate Lipnjak-Bosanac, kao predsjednice vijeća te Ileanne Vinja, Melite Božičević-Grbić, mr. sc. Marijana Svedrovića i Hajrije Novoselec, kao članova vijeća i višeg sudskog savjetnika Vojimira Katića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Slobodana Raiča, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbama optuženika i državnog odvjetnika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Vukovaru od 20. veljače 2008. godine br. K-19/07, u sjednici održanoj 30. listopada 2008. godine, u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinke Orlić te branitelja optuženika, odvjetnika Zlatka Jarića iz Vukovara,

riješio je:

Prihvata se žalba opt. Slobodana Raiča te se ukida prvostupanjska presuda i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Usljed gornje odluke, žalba državnog odvjetnika postala je bespredmetna.

Obrazloženje

Pobijanom presudom oglašen je krivim opt. Slobodan Raič zbog učina kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, pa je, uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvije (2) godine i šest (6) mjeseci, u koju mu je, temeljem čl. 45. OKZRH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 6. svibnja 2006. godine, pa nadalje.

Temeljem čl. 132. ZKP-a, oštećenici su upućeni da svoj imovinskopravni zahtjev ostvaruju u parnici.

Optuženik je u cijelosti oslobođen dužnosti snalažanja troškova kaznenog postupka, sukladno čl. 122. st. 4. ZKP-a.

Protiv ove presude žale se optuženik i državni odvjetnik.

Optuženik se žali po svom branitelju Zlatku Jariću, odvjetniku iz Vukovara, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženik oslobodi od optužbe, a podredno da se ta presuda ukine i vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje. Ujedno je stavljen prijedlog da se protiv optuženika ukine pritvor te da ga se, zajedno s njegovim braniteljem, izvijesti o sjednici drugostupanjskog vijeća.

Žalbu je podnio i državni odvjetnik zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženiku izrekne stroža kazna, bez primjene odredaba o ublažavanju.

Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženik po svom branitelju, u kojem pobija žalbene navode ističući njihovu neosnovanost te predlaže da se ista odbije, da se i postupi u pravcu žalbe optuženika.

Prije održavanja sjednice vijeća spis je, sukladno čl. 373. st. 1. ZKP-a, dostavljen Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske na dužno razgledanje, a vraćen je s prijedlogom da se žalba optuženika kao neosnovana odbije, a žalba nižeg državnog odvjetnika uvaži i postupi u pravcu njegovog žalbenog prijedloga.

Sjednici ovog drugostupanjskog vijeća nazočila je zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinka Orlić, koja je ponovila navode pismenog prijedloga, kao i branitelj optuženika, odvjetnik Zlatko Jarić, koji je ostao kod navoda podnesene žalbe. Budući da se optuženik nalazi u pritvoru, a ima branitelja, ocijenjeno je da njegova nazočnost sjednici nije svrhovita, sukladno čl. 374. st. 2. ZKP-a.

Žalba optuženika je osnovana, posljedicom čega je žalba državnog odvjetnika postala bespredmetna.

Doduše, nije osnovana žalba optuženika zbog žalbenog osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP-a. Naime, izreka prvostupanjske presude nije nerazumljiva niti proturječna sama sebi kao i razlozima presude, upravo suprotno, prvostupanjski je sud dao jasne i razumljive razloge o svim odlučnim činjenicama te nije zamijećena proturječnost znatnije kvalitete, kako tvrdi optuženik. Drugo je pitanje što se optuženik s takvim razlozima prvostupanjskog suda ne slaže, a to predstavlja daljnji žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

U pravu je optuženik da se utvrđenje prvostupanjskog suda vezano za nečovječno postupanje optuženika prema ošt. Slavku Batiku, temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju.

Naime, činjenica je da je ošt. Slavko Batik, prilikom zarobljavanja od strane pripadnika paravojskih postrojbi kojima je pripadao i optuženik, očividno bio u lošem psihofizičkom stanju jer se kretao uz pomoć štapa, lice mu je bilo opečeno, a na lijevoj ruci i lijevoj nozi imao je ozljede. Nesporno je da optuženik sa nanošenjem tih ozljeda oštećeniku nije imao neposredne veze, međutim, odlučno je bilo utvrditi je li optuženik, propuštanjem da

oštećeniku osigura liječničku pomoć, postupio protivno čl. 3., 16. i 17. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine te čl. 10. Dopunskog protokola te Konvencije.

Naime, optuženik u žalbi navodi da prvostupanjski sud nije otklonio njegovu obranu prema kojoj je oštećeniku, u trenutku zarobljavanja, medicinsku pomoć pružio neidentificirani "sanitetlija", također pripadnik tzv. JNA, koji mu je zavio ruku i nogu sanitetskim zavojem. Tome u prilog ističe činjenicu vidljivu iz fotografije (list 11 spisa) i DVD zapisa iz kojih proizlazi da je oštećenik, prilikom privođenja u kuću gdje je tada bio smješten štab tzv. JNA i paravojnih postrojbi, imao svježe zavijenu ruku i nogu.

Kod takvog stanja stvari, a imajući u vidu da su se u kritično vrijeme aktivno vodile borbe za oslobođenje Vukovara, žalitelj s pravom dovodi u sumnju je li i kakvu dodatnu liječničku pomoć on osobno bio dužan pružiti oštećeniku, tim više jer je očekivao da će oštećenik biti medicinski zbrinut od strane pripadnika JNA kojima je, u nazočnosti novinara, fotoreportera i predstavnika međunarodne zajednice, oštećenik bio predan.

S druge strane, reproduciranjem DVD zapisa vidljivo je da se oštećenik kretao samostalno uz pomoć štapa, nema naznake da bi krvario ili trpio kakve bolove, pa imajući u vidu njegov ukupan fizički status, može se zaključiti da, sve kada mu optuženik i ne bi osigurao pravovremenu liječniku pomoć, još se ne bi radilo o tako značajnom intenzitetu nečovječnog postupanja kakav je neophodan za učin kaznenog djela ratnog zločina u smislu čl. 10. Dopunskog protokola.

Budući da su u žalbi pravilno istaknute ove okolnosti relevantne za ocjenu tog oblika kaznenog djela ostvarenog nečinjenjem, a iste nisu na odgovarajući način cijenjene od strane prvostupanjskog suda, to je činjenično stanje u tom dijelu ostalo pogrešno utvrđeno što je bilo od utjecaja na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Drugačija je, pak, situacija u odnosu na dokazanost kaznenog djela ratnog zločina počinjenog time što je optuženik, zajedno sa drugim neidentificiranim pripadnicima paravojnih postrojbi, protuzakonito lišio slobode i zatvorio civila Slavka Batika suprotno čl. 75. st. 3. i 6. Dopunskog protokola, u kojem dijelu navodi žalbe, po ocjeni ovog Vrhovnog suda, nisu osnovani.

Kako je zbog dvojbenosti ostvarenja jednog od oblika učina predmetnog kaznenog djela, a time i manje kriminalne količine za koju je optuženik trebao kazneno odgovarati, prvostupanjsku presudu valjao ukinuti, to je sukladno čl. 388. ZKP-a odlučeno kao u izreci ovog rješenja i predmet vraćen sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Usljed toga, žalba državnog odvjetnika, podnesena samo zbog odluke o kazni, postala je bespredmetna.

U ponovljenom će suđenju prvostupanjski sud otkloniti nedostatke na koje mu je ovdje ukazano te će valjanom analizom i ocjenom objektivne mogućnosti i potrebe da optuženik, u konkretnim uvjetima, kao običan vojnik osigura dodatnu liječničku pomoć zatočenom ošt. Slavku Batiku, utvrditi pravnorelevantno činjenično stanje, pa će pravilnom primjenom materijalnog prava, kako u tom dijelu, tako i u odnosu na drugi oblik izvršenja predmetnog

kaznenog djela počinjenog radnjom protuzakonitog zatvaranja oštećenika, donijeti novu na zakonu osnovanu presudu, koju je dužan i valjano obrazložiti.

U Zagrebu, 30. listopada 2008.

Zapisničar:
Vojimir Katić, v. r.

Predsjednica vijeća:
Zlata Lipnjak-Bosanac, v. r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu:

Štefica Klepac

